

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός γνωμοδότησης: 182/2016

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Α')

Συνεδρίαση της 22^{ας} Ιουνίου 2016

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Μέλη: Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Πέτρος Κωνσταντινόπουλος, Ευσταθία Τσαούση, Γεώργιος Βαμβακίδης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Γεώργιος Βαμβακίδης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ'αριθ.πρωτ.Δ.ΕΙΣΠΡ.Β.1082040 ΕΞ 2016/30.5.2016 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης, Διεύθυνση Εισπράξεων.

Ερώτημα: Ερωτάται, ενόψει των νομοθετικών μεταβολών που επήλθαν στις διατάξεις του άρθρου 972 (παρ. 1) του ΚΠολΔ, μετά την ισχύ των διατάξεων του όγδοου άρθρου του άρθρου 1 του ν. 4335/2015, ποιά είναι η προθεσμία αναγγελίας του Δημοσίου σε πλειστηριασμούς που επισπεύδονται από τρίτους κατά τον ΚΕΔΕ ή τις διατάξεις του ΚΠολΔ, όπως παραπάνω ισχύουν.-

Ιστορικό

Από όσα εκτίθενται στο πιο πάνω έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας προκύπτουν τα εξής:

1. Καταρχάς, παρατίθενται οι διατάξεις του άρθρου 55 (παρ. 1) του ΚΕΔΕ και 972 (παρ. 1) του ΚΠολΔ, όπως ίσχυαν πριν και μετά από τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 3 του ν. 1653/1986. Σύμφωνα με αυτές, η προθεσμία προς αναγγελία του Δημοσίου στον πλειστηριασμό ήταν αρχικά, κατ' άρθρ. 55 ΚΕΔΕ, πενθήμερη από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού (ήτοι ρύθμιση όμοια με την αντίστοιχη τότε ισχύουσα του άρθρου 972 ΚΠολΔ), ενώ, μετά την ισχύ των πιο πάνω διατάξεων του ν. 1653/1986, οι οποίες εφαρμόζονται και στους κατά τον ΚΕΔΕ διενεργούμενους πλειστηριασμούς (βλ. παρ. 5 του άρθρου 3 ν. 1653/1986), ορίστηκε ότι η αναγγελία πρέπει να επιδοθεί το αργότερο σε δεκαπέντε ημέρες από τον πλειστηριασμό (βλ. παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 1653/1986).

2. Ακολούθως, αναφέρονται οι διατάξεις του όγδοου άρθρου του άρθρου 1 του ν. 4335/2015, με τις οποίες αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 972, σύμφωνα με την οποία η αναγγελία πρέπει να επιδοθεί το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό και μέσα στην ίδια προθεσμία πρέπει να κατατεθούν τα έγγραφα που αποδεικνύουν την απαίτηση.

3. Στη συνέχεια, μνημονεύονται οι διατάξεις του άρθρου 61 ΚΕΔΕ, κατά τις οποίες το Δημόσιο κατατάσσεται για τις ληξιπρόθεσμες μέχρι την ημέρα του πλειστηριασμού απαιτήσεις αυτού από κάθε αιτία, με των πάσης φύσεως προσαυξήσεων και τόκων, ενώ για τις μη ληξιπρόθεσμες από κάθε αιτία απαιτήσεις του, το Δημόσιο κατατάσσεται συμμέτρως με τους λοιπούς δανειστές, σε αντιπαραβολή με τις διατάξεις του άρθρου 975 ΚΠολΔ, όπως σήμερα ισχύει, σύμφωνα με τις οποίες οι απαιτήσεις του Δημοσίου κατατάσσονται εν γένει χωρίς διάκριση σε ληξιπρόθεσμες και μη.

4. Κατόπιν τούτων και αφού επισημαίνεται ότι με τη αρχική μεν κατά ΚΕΔΕ προθεσμία (ήτοι, των πέντε ημερών μετά τον πλειστηριασμό) το Δημόσιο δύναται να αναγγελθεί και για απαιτήσεις που γεννήθηκαν μέχρι την ημέρα του πλειστηριασμού, ενώ με τη νεότερη προθεσμία του ΚΠολΔ (δηλ. πέντε ημέρες πριν τον πλειστηριασμό) τούτο χάνει το δικαίωμα αναγγελίας για χρέη που βεβαιώνονται τις τελευταίες πέντε ημέρες πριν τον πλειστηριασμό, ετέθη το ανωτέρω ερώτημα, επί του οποίου το Α' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί, ως εξής:

Νομοθετικό πλαίσιο

5. Στο άρθρα 55 (παρ. 1)¹, 57 και 89 του Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ. 356/ 1974 – Α' 90) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 55.- «1.Ο Διευθυντής οιοιδήποτε Δημοσίου Ταμείου λαβών γνώσιν είτε εκ κοινοποιήσεως του προγράμματος πλειστηριασμού είτε καθ' οιονδήποτε άλλον τρόπον επισπευδόμενου πλειστηριασμού, υποχρεούται να αναγγείλη το Δημόσιον δια τα βεβαιούμενα εις το Ταμείον του χρέη του καθ' ου ο πλειστηριασμός, δι' αναγγελίας κοινοποιουμένης μόνον εις τον επί του πλειστηριασμού υπάλληλον και συνοδευομένης υπό πίνακος εμφανίζοντος τα ως άνω χρέη. ... Εκ της αναβολής ή ματαιώσεως του πλειστηριασμού δεν επηρεάζεται η ισχύς της αναγγελίας. ... Η προθεσμία προς αναγγελίαν του Δημοσίου είναι πενθήμερος από της ημέρας διενέργειας του πλειστηριασμού. 2...».

Άρθρο 57.- «Αι αναγγελίαι των τρίτων επισπεύδοντος του Δημοσίου διέπονται υπό των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας.».

Άρθρο 89.- «Αι διατάξεις του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται εφ' όσον δεν αντίκεινται εις τας διατάξεις του παρόντος ν. διατάγματος, τηρουμένης πάντοτε της διατάξεως του άρθρου 75 του παρόντος ν. διατάγματος δια πάσαν παράβασιν.».

6. Επίσης, το άρθρο 972² ΚΠολΔ ορίζει τα ακόλουθα:

Άρθρο 972.- «1. Οι δανειστές εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση έχουν δικαίωμα να αναγγείλουν την απαίτησή τους. Η αναγγελία επιδίδεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού ... και πρέπει να περιέχει: α) ... β) περιγραφή της απαίτησης του δανειστή που αναγγέλλεται. Η αναγγελία πρέπει να επιδοθεί, το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τον πλειστηριασμό. Μέσα στην ίδια προθεσμία πρέπει να κατατεθούν τα έγγραφα που αποδεικνύουν την απαίτηση. ... 2. ...».

7. Περαιτέρω, στην παράγραφο 5 του άρθρου 3 του ν. 1653/1986 (Α' 173) ορίζεται ότι: «Οι διατάξεις ... του εδαφίου τρίτου της παραγράφου 1 του άρθρου

¹ όπως ίσχυε πριν καταληφθεί από τη ρύθμιση της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ν. 1653/1986 (Α' 173)

² όπως το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του οποίου ίσχυε μετά την αντικατάσταση του με την παράγραφο 3 του άρθρου 3 του ν. 1653/1986 και πριν από την εκ νέου αντικατάστασή της με το όγδοο άρθρο του άρθρου 1 του ν. 4335/2015 (Α' 87)

972 ..., όπως αντικαταστάθηκαν με τον παρόντα νόμο, ... εφαρμόζονται και στους πλειστηριασμούς οι οποίοι διενεργούνται σύμφωνα με τον ν. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.).

6. ...».

8. Τέλος, το άρθρο 972 (παρ. 1³) ΚΠολΔ ορίζει τα εξής:

Άρθρο 972.- «1. Οι δανειστές εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση έχουν δικαίωμα να αναγγείλουν την απαίτησή τους. Η αναγγελία επιδίδεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού ... και πρέπει να περιέχει: α) ... β) περιγραφή της απαίτησης του δανειστή που αναγγέλλεται. Η αναγγελία πρέπει να επιδοθεί, το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό και μέσα στην ίδια προθεσμία πρέπει να κατατεθούν τα έγγραφα που αποδεικνύουν την απαίτηση. ...».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους ερμηνευόμενες, κατά τον λόγο της γραμματικής τους διατύπωσης αλλά και του δι' αυτών διαχρονικά επιδιωκόμενου σκοπού, ευθέως προκύπτουν και πάντως εναργώς συνάγονται τα εξής:

9. Καταρχάς, σε ό,τι αφορά τη νομική φύση της αναγγελίας, αυτή, ως γνωστόν, αποτελεί διαδικαστική πράξη⁴, με την οποία ασκείται η δικονομική ευχέρεια κάθε δανειστή χρηματικής απαίτησης, ο οποίος δι' αυτής εκδηλώνει τη βούλησή του προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού να παρέμβει και συμμετάσχει στη διαδικασία εκτέλεσης και κατάταξης κατά τη διανομή του πλειστηριάσματος, προς τον σκοπό ικανοποίησης (και) της δικής του απαίτησης⁵. Ειδικότερα, δε, η αναγγελία του Δημοσίου και όσων χρησιμοποιούν το σύστημα του ΚΕΔΕ ρυθμίζεται, από τα άρθρα 55 και 57 του ΚΕΔΕ και συμπληρωματικά από το άρθρο 972 ΚΠολΔ, όπως τούτο αρχικά ίσχυε μετά την τροποποίησή του

³ όπως ήδη ισχύει μετά την αντικατάστασή του με τη διάταξη του όγδοου άρθρου του άρθρου 1 του ν. 4335/2015

⁴ ΑΠ 655/2015 ΧρίΔ 2015. 598, ΑΠ 548/2014 ΔΕΕ 2014. 596 = ΕΕμπΔ 2014. 733 = ΑΠ 1507/2014 κ.α.

⁵ βλ. Ι. Μπρίνια, "Διοικητική Εκτέλεση", Τομ. Β', εκδ. 1987, παρ. 141, αρ. 2, σελ. 419, Απ. Γέροντα – Αθ. Ψάλτη, "Κώδικας Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων", εκδ. 1998, σελ. 354, Β. Ι. Παπαχρήστου, "Η διοικητική εκτέλεση, μετά τους νόμους 1406/1983, 1867/1989, 1882/1990", εκδ. Γ' (1992), σελ. 363. Πρβλ. όμως και εδαφ. ε' του άρθρου 55, κατά το οποίο, εφόσον οι αναγγελίες του Δημοσίου κοινοποιηθούν και στον υποθηκοφύλακα, έχουν ισχύ αυτοτελούς κατάσχεσης, πράγμα που σημαίνει ότι, σε περίπτωση που τρίτος επισπεύδων δανειστής παραιτηθεί από την κατάσχεση ή αυτή ακυρωθεί, τότε η αναγγελία του Δημοσίου παραμένει σε ισχύ – βλ. ενδεικτ. Απ. Γέροντα – Αθ. Ψάλτη, ό.π. σελ. 358.

με το άρθρο 3 (παρ. 3) του ν. 1653/1986⁶, ενώ το άρθρο 55 ΚΕΔΕ εφαρμόζεται πάντοτε και ρυθμίζει την αναγγελία του Δημοσίου και των ως άνω υπαγομένων στο σύστημα ΚΕΔΕ προσώπων, ανεξάρτητα μάλιστα από τη διαδικασία κατά την οποία επισπεύδεται ο πλειστηριασμός⁷.

10. Επίσης, η παραπεμπτική διάταξη του άρθρου 89 του ΚΕΔΕ στις διατάξεις του ΚΠολΔ σαφώς προϋποθέτει ότι ελκόμενες προς εφαρμογή διατάξεις του ΚΠολΔ δεν αντίκεινται σε ρητές διατάξεις του ΚΕΔΕ⁸. Ωστόσο, γίνεται δεκτό ότι, κατά την εφαρμογή του ΚΕΔΕ, πολλές φορές καθίσταται αναγκαία η προσφυγή στην ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του ΚΠολΔ, όχι μόνο λόγω της γενικής διάταξης του άρθρου 89 του ΚΕΔΕ, αλλά και επειδή οι διατάξεις της διοικητικής εκτέλεσης, ως μεταγενέστερες αυτών του ΚΠολΔ, απηχούν δίκαιο που αντανακλά το θεσμό αναγκαστικής εκτέλεσης του ιδιωτικού δικαίου στο δημόσιο δίκαιο, που είναι όμως αυτοκαθοριζόμενο και αποχωρισμένο από τις διατάξεις του ΚΠολΔ για την αναγκαστική εκτέλεση⁹, αλλά συνάμα αποτελεί και την κατάλληλη προσαρμογή των διατάξεων του ΚΠολΔ στα συμφέροντα του Δημοσίου¹⁰.

11. Περαιτέρω, κατά τη διαχρονική εξέλιξη των νομοθετικών παρεμβάσεων στη διάταξη του άρθρου 972 ΚΠολΔ (που προβλέπει τα της αναγγελίας στο πεδίο του αστικού δικονομικού δικαίου), αρχικά μεν, με την παράγραφο 3 του άρθρου 3 του ν. 1653/1986 (που αντικατέστησε το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 972 ΚΠολΔ), επιχειρήθηκε, μετά τη μετακίνηση της ημέρας διεξαγωγής του πλειστηριασμού από Κυριακή σε Τετάρτη (βλ. παράγραφο 1 του άρθρου 3), η διεύρυνση της προθεσμίας επιδόσεως της αναγγελίας σε δεκαπέντε ημέρες μετά τον πλειστηριασμό έναντι του πενθήμερου που ίσχυε μέχρι τότε, συνεπεία του ότι, μετά την αλλαγή της ημέρας διεξαγωγής των πλειστηριασμών, παρεμβάλλονταν οι αργίες του Σαββατοκύριακου και, ως εκ τούτου, δεν επαρκούσε ο χρόνος¹¹, ρύθμιση που ρητά επεκτάθηκε και στους κατά τον ΚΕΔΕ διενεργούμενους πλειστηριασμούς (βλ. παράγραφο 5 του άρθρου 3, με την οποία κατ' ουσία έγινε

⁶ Ι. Μπρίνια, ό.π., παρ. 141, αρ.1, σελ. 419

⁷ Ι. Μπρίνια, ό.π., παρ. 142, αρ. 2, σελ. 420

⁸ βλ. ΣτΕ 389/2016, σκ. 7^η και 9^η, ΣτΕ 1009/2011, σκ. 8^η, ΣτΕ 2934/2010, ΣτΕ 2999/2006, ΣτΕ 1343/1993 κ.α.

⁹ βλ. Απ. Γέροντα – Αθ. Ψάλτη, ό.π., σελ. 575

¹⁰ ΓνμδΝΣΚ 483/1995, Ι. Μπρίνια, ό.π., τομ. Α', σελ. 20.

¹¹ βλ. αιτιολογική έκθεση του ν. 1653/1986, υπό ταυτάριθμη παράγραφο και άρθρο (ήτοι παράγραφος 3 του άρθρου 3 τούτου)

παραπομπή των ρυθμίσεων της παραγράφου 3 του αυτού άρθρου {μεταξύ άλλων και} στο άρθρο 55 του ΚΕΔΕ). Στη συνέχεια, επακολούθησε ο ν. 4335/2015¹², με το όγδοο άρθρο του άρθρου 1 του οποίου, προς τον σκοπό της συντόμευσης της όλης διαδικασίας¹³, ορίστηκε ότι η αναγγελία πρέπει να επιδοθεί το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό και μέσα στην ίδια προθεσμία πρέπει να κατατεθούν τα έγγραφα που αποδεικνύουν την απαίτηση.

12. Εξάλλου, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, όπως αυτές διαμορφώθηκαν από την πάγια θέση της νομολογίας του ανωτάτου ακυρωτικού, επί νομοθετήσεως κατά παραπομπή, δηλαδή όταν ο νομοθέτης παραπέμπει προς συμπλήρωση διατάξεων κάποιου νόμου σε άλλο νόμο, οι διατάξεις του οποίου αποτελούν μέρος του παραπέμποντος, σε περίπτωση που επέρχεται μεταρρύθμιση στις διατάξεις του νόμου, στον οποίο γίνεται η παραπομπή, να μην συνεπάγεται και τη μεταρρύθμιση του παραπέμποντος, εκτός εάν εκ του πνεύματος του μεταρρυθμιστικού νόμου ήθελε καταδειχθεί ότι, κατά παρέκκλιση της αρχής αυτής, ο νομοθέτης θέλησε να μεταρρυθμίσει τη διάταξη όχι μόνο αυτοτελώς και από μόνη της, αλλά και αναφορικά και σε συνδυασμό προς τον παραπέμποντα νόμο¹⁴. Υπό την έννοια ότι απαιτείται, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, να ερευνάται το περιεχόμενο και ο σκοπός του νόμου για να κριθεί αν η τροποποίηση του νόμου στον οποίο γίνεται η παραπομπή έχει σαν συνέπεια και την τροποποίηση του περιεχομένου του παραπέμποντος νόμου¹⁵.

13. Στην προκειμένη περίπτωση από την ιστορική επισκόπηση των διαχρονικά ισχυσασών ρυθμίσεων που αφορούν το εξεταζόμενο ζήτημα της προθεσμίας της αναγγελίας σαφώς προκύπτει ότι, ενόψει της ratio των ως άνω νομοθετικών παρεμβάσεων του ν. 4335/2015, που συνίσταται στη - μέσω της σύντμησης της προθεσμίας της αναγγελίας σε πενθήμερο πριν από τον πλειστηριασμό - επιτάχυνση της διαδικασίας απονομής δικαιοσύνης και στο πεδίο

¹² που επιδιώκει την ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης, χωρίς όμως να θυσιάζεται η εξίσου αξία προστασίας ανάγκη για έκδοση ορθής και δίκαιης απόφασης – βλ. αιτιολογική έκθεση του ως άνω νόμου, στο γενικό της μέρος

¹³ βλ. αιτιολογική έκθεση του ως άνω νόμου, υπό ταυτόριθμο άρθρο

¹⁴ ΓνμΔΝΣΚ 322/2013 - Τμ. Α', ΑΠ 802/1954 ΕΕΝ 1955. 513

¹⁵ ΓνμΔΝΣΚ 322/2013, ό.π., επίσης ΟλΣτΕ 610/1988 ΔιΔικ 1989. 67 = ΕΔΚΑ 1988. 341, με εκεί περαιτέρω παραπομπές, πρβλ. επίσης για περιπτώσεις επιβολής φόρου κατά παραπομπή σε διατάξεις άλλου τυπικού νόμου ΣτΕ 2654/2003, ΣτΕ 1734, 1735/2002, 3423/1991, 1754/1990, 1522/1984 κ.α.

της αναγκαστικής εκτέλεσης, εγείρεται ζήτημα εάν η ενταχθείσα στο πεδίο του ΚΠολΔ εν λόγω ρύθμιση έχει εφαρμογή και στους κατά ΚΕΔΕ διενεργούμενους πλειστηριασμούς.

14. Και τούτο, διότι είναι σαφές ότι η αρχικά πενθήμερη προθεσμία αναγγελίας από τον πλειστηριασμό που προβλεπόταν στο άρθρο 55 του ΚΕΔΕ, ετέθη εκποδών, μετά την ισχύ της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ν. 1653/1986, δυνάμει της οποίας, κατά παραπομπή, επεκτάθηκε η *(με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου θεσπισθείσα)* μεγαλύτερη προθεσμία των δεκαπέντε ημερών και στους κατά ΚΕΔΕ διενεργούμενους πλειστηριασμούς. Πράγμα που επιτρέπει τη συναγωγή συμπεράσματος περί του ότι η δεκαπενθήμερη αυτή προθεσμία υπέρ του Δημοσίου στο πλαίσιο του ΚΕΔΕ, ως εξαρτωμένη από την τότε νεοπαγή επέμβαση του νομοθέτη του ν. 1653/1986 στο γ' εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 972 ΚΠολΔ υπέρ της ευνοϊκότερης ρύθμισης για τις στο πεδίο του αστικού δικονομικού δικαίου λαμβάνουσες χώρα αναγγελίες, μετά την ισχύ των νεότερων νομοθετικών παρεμβάσεων στην ως άνω διάταξη του ΚΠολΔ, δεν ισχύει πλέον. Αλλά και περαιτέρω να τίθεται ευθέως και ζήτημα περί του ότι η νεότερη και πιο περιοριστική αυτή ρύθμιση, ενδεχομένως, καταλαμβάνει και τους κατά ΚΕΔΕ διενεργούμενους πλειστηριασμούς (α' άποψη). Τούτο, δε, ιδίως υπό την έννοια ότι οι ως άνω νεότερες ρυθμίσεις στο άρθρο 972 ΚΠολΔ συνιστούν τις μόνες ισχύουσες στο πεδίο της ιδιωτικού δικαίου αναγκαστικής εκτέλεσης οι οποίες εν προκειμένω έλκονται προς εφαρμογή και σ' αυτό του ΚΕΔΕ, καθόσον, μετά την παρέμβαση του νομοθέτη του ν. 4335/2015 και επί του άρθρου 972 (παρ. 1) ΚΠολΔ, όπως ίσχυε μετά το ν. 1653/1986, οι ρυθμίσεις του οποίου είχαν κατ' ουσία εφαρμογή και στο άρθρο 55 του ΚΕΔΕ, το άρθρο αυτό κατέστη, κατά την έννοια αυτή, ανενεργό, κατά τα παραπάνω, με συνέπεια να μην υφίσταται στο πεδίο τούτου ειδική διάταξη που να εμποδίζει τη συμπληρωματική μέσω του άρθρου 89 του ΚΕΔΕ εφαρμογή των ως άνω διατάξεων του άρθρου 972 (παρ. 1) ΚΠολΔ, όπως πλέον ισχύουν, και στο εν λόγω πεδίο (δηλ. του ΚΕΔΕ).

15. Κατά τη συζήτηση ενώπιον του Τμήματος σχηματίστηκαν δύο (2) γνώμες. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος και τους Νομικούς Συμβούλους Ανδρέα Ανδρουλιδάκη, Ευφροσύνη Μπερινικόλα, Κωνσταντίνο Κηπουρό, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη,

Πέτρο Κωνσταντινόπουλο και Γεώργιο Βαμβακίδη (ψήφοι οκτώ {8}), μετά την εκ νέου αντικατάσταση της παραγράφου 1 του άρθρου 972 ΚΠολΔ με το όγδοο άρθρο του άρθρου 1 του ν. 4335/2015, με το οποίο η εν λόγω προθεσμία περιορίστηκε στο πενθήμερο πριν από τον πλειστηριασμό, δεν μπορεί να αποκλειστεί και εκείνη η ερμηνευτική προσέγγιση (β' άποψη), κατά την οποία "αναβιώνει" η υπό την αρχική της διατύπωση διάταξη του άρθρου 55 του ΚΕΔΕ που προέβλεπε πενθήμερη προθεσμία αναγγελίας από τον πλειστηριασμό. Τούτο υπαγορεύεται εκ του ότι, με τον τρόπο αυτό, υπηρετούνται λόγοι δημοσίου συμφέροντος αναγόμενοι στο ότι, ενόψει της μη ρητής και σαφούς κατάργησης της ανωτέρω ειδικότερης διάταξης του ΚΕΔΕ, όπως αυτή αρχικά ίσχυε, από τις μεταγενέστερες ως άνω διατάξεις του ν. 4335/2015, εξακολουθεί να διατηρείται και να μην απόλλυται το δικαίωμα του Δημοσίου να συμπεριλάβει στην αναγγελία του τις, μέχρι την ημερομηνία ορισμού του πλειστηριασμού προθεσμία, βεβαιούμενες απαιτήσεις του.

16. Προς επίρρωση της άποψης αυτής, μπορεί να αντληθούν επιχειρήματα ιδίως εκ του ότι: α) Ιστορικά, τα των αναγγελιών του Δημοσίου στο πλαίσιο της είσπραξης δημόσιων εσόδων ρυθμίζονται κυρίως από το άρθρο 55 του ΚΕΔΕ και μόνο συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ΚΠολΔ, κατά τα παραπάνω¹⁶ μέσω του άρθρου 89 του ΚΕΔΕ. Άλλωστε, κατά τη διάταξη του άρθρου 57 ΚΕΔΕ, που αναφέρεται στις αναγγελίες τρίτων που διενεργούνται βάσει ΚΕΔΕ, όταν η εκτέλεση επισπεύδεται από το Δημόσιο, ορίζεται ρητά ότι οι αναγγελίες αυτές, δηλ. των άλλων δανειστών που δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν το σύστημα της διοικητικής εκτέλεσης (ΚΕΔΕ), διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του ΚΠολΔ, πράγμα που σημαίνει ότι τα πρόσωπα αυτά αναγγέλλονται σύμφωνα τις διατάξεις του άρθρου 972 ΚΠολΔ¹⁷. Τούτο, εξ αντιδιαστολής, ενισχύει την άποψη περί εφαρμογής του άρθρου 55 ΚΕΔΕ στα ζητήματα των αναγγελιών του Δημοσίου, ανεξάρτητα μάλιστα από το αν τον πλειστηριασμό επισπεύδει τρίτος δανειστής (και όχι μόνο το Δημόσιο), πράγμα που σαφέστατα συνάγεται και από τη συστηματική κατάταξη της συγκεκριμένης διάταξης του ΚΕΔΕ στο Ε' κεφάλαιο τούτου, υπό τον τίτλο «ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΡΙΤΩΝ-ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΙ-ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ» και δη του στο αυτό ως άνω κεφάλαιο ενταγμένου άρθρου 54 τούτου, όπου ρητά

¹⁶ Ι. Μπρίνια, ό.π., παρ. 141, αρ.1, σελ. 419

¹⁷ Απ. Γέροντα – Αθ. Ψάλτη, ό.π., σελ. 365

αναφέρεται στα των ανακοινώσεων πλειστηριασμών που επισπεύδονται από τρίτους. **β)** Η κατ' ουσία έμμεση, κατά τα παραπάνω, κατάργηση της ευνοϊκής δι' επεκτάσεως ρύθμισης της δεκαπενθήμερης από τον πλειστηριασμό προθεσμίας αναγγελίας για το Δημόσιο δεν σημαίνει, άνευ ετέρου, και την κατάργηση του άρθρου 55 του ΚΕΔΕ, υπό την ανωτέρω αρχική του διατύπωση (που προέβλεπε πενθήμερη προθεσμία αναγγελίας μετά τον πλειστηριασμό, κατά τα παραπάνω), δεδομένου ότι, κατά τα ως άνω γενόμενα δεκτά επί νομοθετήσεως κατά παραπομπή, για να επέλθει η τροποποίηση ή μεταρρύθμιση διατάξεων του παραπεμπόμενου νόμου (ήτοι άρθρου 55 ΚΕΔΕ, υπό την αρχική του μορφή) από τον παραπέμποντα (άρθρο 3 παρ. 3, 5 ν. 1653/1986) ή πάντως μεταγενέστερο μη πάντως ειδικότερο – ως προς το Δημόσιο – νόμο (άρθρο 972 ΚΠολΔ, όπως ισχύει), έπρεπε, ενόψει του ιδιαίτερου για το Δημόσιο πλαισίου του ΚΕΔΕ, τούτο να ορίζεται ή να προκύπτει σαφώς, πράγμα που εν προκειμένω, κατά την άποψη αυτή, δεν συμβαίνει. Και τούτο, διότι, εκτός των άλλων, η παραπομπή μέσω της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 1653/1986 των ρυθμίσεων του 972 (παρ. 1 εδ. γ') ΚΠολΔ και στους κατά ΚΕΔΕ διενεργούμενους πλειστηριασμούς (ήτοι, της δεκαπενθήμερης προθεσμίας αναγγελίας και για το Δημόσιο), έγινε στο άρθρο αυτό του ΚΠολΔ, όπως ίσχυε μετά την αντικατάστασή του με τον τότε συγκεκριμένο νόμο (ήτοι, την παρ. 3 του άρθρου 3 1653/1986¹⁸) και όχι με διατύπωση τέτοια που θα επέτρεπε την εσαεί εξάρτηση των ρυθμίσεων του ΚΕΔΕ (ήτοι και του άρθρου 55 τούτου) από την επί του άρθρου 972 (παρ. 1) ΚΠολΔ οποιαδήποτε μετέπειτα μεταρρύθμιση ή τροποποίηση (όπως λ.χ. με την έκφραση, "... ως εκάστοτε ισχύει ..."). Άλλωστε, κατά την έννοια αυτή, ο νομοθέτης του ν. 4335/2015, εάν πράγματι ήθελε να ισχύει η επί του 972 (παρ. 1) ΚΠολΔ γενομένη νέα τροποποίηση και για τους κατά ΚΕΔΕ διενεργούμενους πλειστηριασμούς, έπρεπε να το ορίσει ρητά, όπως έπραξε με το ν. 1653/1986 δια της παρ. 5 του άρθρου 3 τούτου, κατά τα παραπάνω, πράγμα που δεν συνέβη.

17. Πάντως, ενόψει της ως άνω πλοκής των διατάξεων που επιτρέπει μεν την υποστήριξη δύο εκ διαμέτρου αντίθετων απόψεων, πλην όμως είναι άδηλη και αβέβαιη η υιοθέτηση από τα δικαστήρια της ευνοϊκής υπέρ του Δημοσίου θέσης (β' άποψη) και, ως εκ τούτου, κρίνεται όλως επισφαλές και επικίνδυνο για το

¹⁸ βλ. όπου κατά ρητή διατύπωση αναφέρεται "...όπως αντικαταστάθηκαν με τον παρόντα νόμο ..."

Δημόσιο να στηριχθεί σε ερμηνεία όχι απολύτως ισχυρή και πάντως τέτοια που να εξασφαλίζει ότι θα διεξέλθει αλώβητη τον επικείμενο δικαστικό έλεγχο, κρίνεται απολύτως σκόπιμη για πρόδηλους λόγους αναγόμενους στην ασφαλέστερη και αποτελεσματικότερη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου να υπάρξει άμεση, ευθεία, ρητή και σαφής νομοθετική παρέμβαση στο πεδίο του ΚΕΔΕ που, υπό το φως της ισχύος και των νέων διατάξεων του ΚΠολΔ, να ρυθμίζει το σχετικό ζήτημα, κατά τρόπο που να ικανοποιεί τους ως άνω σκοπούς δημοσίου συμφέροντος, όπως αυτοί υπηρετούνται από το ιδιαίτερο νομοθετικό πλαίσιο του ΚΕΔΕ. Ωστόσο, μέχρι τότε, ενδείκνυται, για ευνόητους λόγους η τήρηση της ως άνω αυστηρότερης για το Δημόσιο ερμηνευτικής εκδοχής, ήτοι η επίδοση των αναγγελιών του Δημοσίου, όπως και η κατάθεση των εγγράφων που την αποδεικνύουν, να γίνονται το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό.

18. Μειοψήφησαν οι Νομικοί Σύμβουλοι Στυλιανή Χαριτάκη και Ευσταθία Τσαούση (ψήφοι δύο {2}), που διατύπωσαν τη γνώμη ότι, πέραν των αναφερομένων υπέρ της υποστήριξης της ως άνω α' άποψης (βλ. 14^η σκέψη) λόγων, επειδή, με τις νεότερες ρυθμίσεις του ν. 4335/2015 επί του άρθρου 972 (παρ. 1) ΚΠολΔ, σκοπήθηκε μέσω της συντόμευσης της όλης διαδικασίας η επιτάχυνση αυτής, αδιακρίτως του τρόπου διενέργειας των πλειστηριασμών και κατηγορίας αναγγελλόμενων δανειστών, η προθεσμία επίδοσης της αναγγελίας που ορίστηκε εντός πέντε (5) ημερών πριν τον πλειστηριασμό, πρέπει να ισχύσει και για τους κατά ΚΕΔΕ διενεργούμενους πλειστηριασμούς. Ωστόσο, για λόγους ασφάλειας δικαίου και πλήρους αποσαφήνισης των ρυθμίσεων που επήλθαν με το ν. 4335/2015 στο άρθρο 972 ΚΠολΔ, ενδείκνυται η ευθεία, ρητή και σαφής επέκταση των εν λόγω ρυθμιστικών παρεμβάσεων και στο πεδίο του ΚΕΔΕ.

Απάντηση

19. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί των τεθέντων ερωτημάτων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ως εξής: Ανεξαρτήτως του ότι δεν αποκλείεται η ερμηνευτική προσέγγιση σύμφωνα με την οποία η προθεσμία αναγγελίας απαιτήσεων του Δημοσίου σε πλειστηριασμούς που επισπεύδονται κατά τον ΚΕΔΕ είναι, κατ' άρθρ. 55 τούτου, πενήνήμερη από της ημερομηνίας διενέργειας του πλειστηριασμού, κρίνεται

απολύτως σκόπιμη, για πρόδηλους λόγους πληρέστερης και αποτελεσματικότερης διασφάλισης και προστασίας των συμφερόντων του Δημοσίου, η άμεση, ευθεία, ρητή και σαφής νομοθέτηση της σχετικής για το Δημόσιο ρύθμισης, υπό το φως της ισχύος των διατάξεων του ΚΠολΔ, λαμβάνοντας υπόψη και την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, όπως αυτό εξειδικεύεται στο ιδιαίτερο νομοθετικό πλαίσιο του ΚΕΔΕ.-

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 24 - 6 - 2016

Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Χαρλαύτης

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο Εισηγητής

Γεώργιος Α. Βαμβακίδης

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους